

KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I

Môn: Ngữ Văn

Thời gian làm bài: 90 phút

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Đọc văn bản sau:

GỬI NGƯỜI VỢ MIỀN NAM

(Trích)

(...)

Anh đã thấy mẹ già mạnh bước
Gậy vững tay trong cuộc tuần hành
Thấy em trong đám biểu tình
Má đào ửng đỏ mắt xanh sáng ngời.

(...)

Nghĩ đến buổi nước mình thống nhất
Lệ tuôn trào khoé mắt rung rung
Dạt dào trăm nhớ ngàn thương
Anh về hoa nở con đường thênh thênh.

Muôn tiếng hét cùng đòi thống nhất

Muôn lời hô phải lập hiệp thương¹

Đôi bờ một dải Hiền Lương²

Phải cho chung bến liên đường Bắc Nam.

Anh sẽ đón gia đình ra Bắc

Vợ chồng mình dạo khắp thủ đô

Con ta được gặp Bác Hồ

Mẹ ta được ngắm cảnh chùa Ngọc Sơn.

Cho Sa Đéc³ thơm cam Bó Hạ⁴

Cho Hải Phòng đẹp lụa Tân Châu⁵

Núi sông sát cánh kề đầu

Ruộng đồng bát ngát một màu lúa xanh

Xe lửa ghé nông trường Phú Thọ

Tàu thủy thăm vùng mỏ Quảng Yên

Tám thơm cũng thể nài tiên

Sen Hồ Tây ngát như sen Tháp Mười.

(...)

(Trích, *Gửi người vợ miền Nam* – 1956, Nguyễn Bính. Nguồn Thivien.net)

Chú thích:

- Nguyễn Bính (tên thật là Nguyễn Trọng Bính, 1918-1966), ông tham gia kháng chiến chống Pháp tại Nam Bộ, tập kết ra Bắc năm 1954, làm việc tại Hội văn nghệ Việt Nam. Ông là một nhà thơ lãng mạn nổi tiếng của Việt Nam. Thơ Nguyễn Bính “chân quê”, giản dị, mộc mạc, nhẹ nhàng, trong sáng, và hồn nhiên như ca dao trữ tình.

- Năm 1954, Nguyễn Bính lên đường tập kết ra Bắc theo chính sách của Đảng Cộng Sản Việt Nam để chuẩn bị cho cuộc kháng chiến chống Mỹ, một cuộc đấu tranh lâu dài giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Bài thơ "Gửi người vợ miền Nam" ra đời vào năm 1956. Ông sáng tác bài thơ này khi đang ở miền Bắc trong tâm trạng bồi hồi, thương nhớ người vợ miền Nam của mình cùng cô con gái nhỏ sau khi phải chia xa từ năm 1954.

(1) Hiệp thương: Họp nhau để bàn bạc, thương lượng, dàn xếp công việc.

(2) Hiền Lương: chỉ cầu Hiền Lương bắc qua sông Bến Hải, tại thôn Hiền Lương, xã Hiền Thành, huyện Vĩnh Linh, tỉnh Quảng Trị. Thời kỳ kháng chiến chống Mỹ, cầu Hiền Lương chính là ranh giới chia cắt Việt Nam thành hai miền dọc theo vĩ tuyến 17.

(3) Sa Đéc: là một địa danh tại miền Nam Việt Nam. Hiện tại, địa danh này được dùng chính thức để chỉ đến phường Sa Đéc, một đơn vị hành chính cấp xã thuộc tỉnh Đồng Tháp, Việt Nam.

(4) Bồ Hạ: xã thuộc tỉnh Bắc Ninh, Việt Nam. Trước đây Bồ Hạ là nơi nổi tiếng với cam sành.

(5) Tân Châu: thị xã trực thuộc tỉnh An Giang, Việt Nam. Nơi đây nổi tiếng với sản phẩm lúa.

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2 (1,0 điểm). Ghi lại những hình ảnh nhân vật anh đã “thấy”, hình dung, cảm nhận được về khí thế đấu tranh của “mẹ già”, của “em” cùng với người dân miền Nam khi đó. Em có nhận xét gì về tinh thần đấu tranh của họ?

Câu 3 (1,5 điểm). Chỉ rõ và nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong hai câu thơ:

Tám thơm cũng thể nài tiên

Sen Hồ Tây ngát như sen Tháp Mười.

Câu 4 (1,0 điểm). Từ việc hiểu được tình cảm của người chồng “*Gửi người vợ miền Nam*” khi đất nước bị chia cắt hai miền Nam Bắc trong văn bản, em hãy lí giải vì sao ngày nay mỗi bạn trẻ cần phải trân trọng giá trị của nền hòa bình. (Trình bày trong khoảng 5-7 dòng)

PHẦN II. VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm). Viết một đoạn văn khoảng 200 chữ phân tích **hai khổ thơ được in đậm** trong văn bản phần đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm).

Trong cuộc sống, có những giá trị đạo đức đóng vai trò quan trọng giúp con người hoàn thiện bản thân và xây dựng một xã hội tốt đẹp. Một trong số đó chính là lòng biết ơn. Đây không chỉ là một truyền thống tốt đẹp mà còn là nền tảng để mỗi cá nhân phát triển nhân cách.

Bằng một bài văn dài khoảng 400 chữ, hãy trình bày suy nghĩ của em về vai trò của lòng biết ơn.

-----**HẾT**-----